

Shalip Gaw Hkamja Lam Hpe Hkra Ai Kun

Ndai lamang hta gaw dum nta kata grai law nga chye ai shalip gaw dum nta masha ni a hkamja lam hpe hkra machyi shangun ai kun ngu ai hpe hka ja lu ai made garan kachyan ya mayu ai.

Dum nta shagu hta shalip nga ai hkrai rai na re, grau nna dum nta san seng lam n dang ai majaw maza mala law ai dum nta ni hta grau law nga chye ai. Masha nkau mi shalip mu yang hkrit ai ni nga ai zawn masha law malawng gaw shalip hpe matsat nga ma ai. Dum nta kata shara shagu hkan gat hkawm chye ai shalip gaw masha hpe kawa ai lam n nga ai raitim bacteria ana kanu ni hpe woi ginlen chye ai hkrung kanu re majaw shalip kaw na ana kanu ni masha hkum hkrang hta kap shang wa chye nga ai.

Shalip kanu ni hta e Salmonella, Staphylococcus zawn re ai ana kanu ni hpe mu lu ai rai nna dai ana kanu ni gaw kan mase, kan machyi ai, kan hkyeng ana, htawkw dang ana, pu bum ana zawn re ai shat kan hte pu lam hta ana byin wa na hpe tsang ra nga ai. Dai ana ni byin wa lu mai ai lam madung gaw shalip kanu ni gaw masha sha ai malu masha ni a ntsa hkan kagat hkawm ai, lusha ni hta wa pa kap taw ai, shing nrai lusha hta maza jit hkyi nyi bun ai, di di bang da ai re kaw nna masha a hkum hkrang kraw kan kata de shalip kaw na ana kanu ni du shang wa ai hpe sadi la chye na ra ga ai.

Shalip a majaw masha ni ndum sawn ai langai mi gaw dat n htuk ai lam byin chye ai rai nga ai. Shalip a hkum hkrang hta nga ai sama, maza jit hkyi, shalip chyasi ni a sing kaw, lagaw lata hte hkum hkrang daw chyen ni, shalip di, shalip kaw na pru ai ntsin ni a majaw dat n htuk ai lam byin lu nga ai. Dat n htuk ai ana kumla ni gaw hpyi hta ahkyeng hkyeng rai machyit gaya ahprun ai, machyit marut rai tu kahpraw wa ai, nam lawum ana hte grai gaya ai ana kumla ni byin wa chye ai. Dat n htuk ai ana gaw sinda chyat ana lu ai masha ni hte asak naw kaji ai ma ni hta grau byin law chye ai.

Hkamja lam hte seng nna shalip hpe sadi ra ai kaga lam ni mung naw nga ai. Dai gaw shalip hpe lagaw hte kabye hkrup ai rai yang lagaw atsawm sha lawan kashin kau na ra ai hte shalip kabye sat da ai shara hpe mung hka kashin san seng kau ra ai. Kabye sat da ai shalip hpe lawan ai hku kabai kau ra ai lam ni rai nga ai.

Shalip law rawng chye ai shara ni gaw nta jut shakum hkan shat gawkw hkan, di mala ban hka wawn zing tawn ai shara hkan, maisau laika buk ni zing tawn ai shara hkan grau nga chye ai re majaw dai shara ni hpe galoi mung san seng lam galaw ya na ra ai.

Dai re majaw ndai shalip gaw dum nta kata maza byin ai, matsat shabat re ai sha n ga, masha a hkamja lam matu mung sadi ra ai hkrung kanu rai nga ai majaw tinang a dum nta hta shalip n nga hkra mai byin ai darum dum nta san seng lam hpe galaw ga. Shalip a majaw dat n htuk ai lam ni byin wa ai rai yang mung sarawun ni hpe sa madun, sa tsun dan nna tsi lu tsi sha shamai la na ra ga ai ngu tsun shadum garan kachyan ya dat ga ai law.